

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Vzglede češke mladine

V Pragi je te dni bil državni kongres češkoslovaškega narodno demokratičnega dijaštva. Poročila s tega zbora so nudila razveseljivo sliko razvoja češkoslovaške inteligentne mladine in nam odkrivajo smernice, ki so za njeno miselnost merodajne in ki bodo tvorile osnove za orijentacijo bodoče reprezentance naroda. To smo upravičeni reči, ekoravno se je na svoj zbor sestala samo ona akademska mladina, ki se priznava k programu narodno demokratične stranke. Kajti ideje, ki jih zastopa ta mladina, so v češkoslovaškem inteligenčnem naraščanju vodilne, tudi če pripada drugim strankam.

Pomena studentskega zborovanja za stranko samo, ki ji ta mladina pripada, na tem mestu ne bomo obravnavali. Danes nas pred vsem zanima idejna podlaga, ki družijo češkoslovaško mlado armado. Tu nas pred vsem prijetno preseneča idealizem, ki poudarja, da češkoslovaški študent nima samo dolžnosti napram sebi, marveč jih ima tudi napram narodni skupnosti in napram državi. Nacionalni pozitivizem pri češki mladini ni morda nekaj novega, poznamo ga in smo se od njega učili že v predvojni dobi. Ta pozitivizem, ki je od generacije do generacije prehajal z akademskih tal v realno življenje, je bil ona sila, ki je stalno jačila narodu hrbenico, da je vzdržal dolgoletni sovražni pritisk, prebil katastrofo vojnih persekucij in z močnim korakom usmeril svoj pot v svobodo.

Prevratni in povojni kaos tudi češkoslovaškemu narodu ni prizanesel. Nenadni prehod iz starega v novo je zmedel pojme in vrgel v življenje razna na tujem zrasla in od tam prenešana gesla. Stara zastava nacionalizma je bila v nevarnosti, da bo trajno postavljena v kot. »Rodoljubarstvo« je bilo predmet pomeha, v najboljšem primeru se je upoštevala narodna borbenost kot čistilna, toda preživela relikvija iz dob, »ko je dedek babico jemal«. Toda zrelost in treznost, ki jo od nekdanj obučujočemu pri svojih severnih bratih, je naposled ostala zmogovitost in od leta do leta se tudi med rastočo generacijo množijo vrste onih, ki spoznavajo, da je potrebna kontinuiteta med nacionalnim borbenim, za vse žrtve pripravljenim duhom preteklosti in med sedanjo in bodočo idejno usmerjenostjo naroda. Danes stoji velika večina češke mladine na starem, po zgodovinskih tradicijah posvečenem nacionalnem stališču in v upira zopet svoje poglede naprej, v slovanstvo.

Na praškem mladinskem zboru so dalje poudarjali govorniki, da se hoče mladina boriti za očiščenje javnega življenja, za odstranitev stanovskega politikanstva, za medsebojno izravnavanje interesov vseh stanov proti razredni razdrojenosti, za narodni značaj države. »Pomagati hočemo graditi našo državo po svojem narodnem idealu, izboljševati njeno upravo, pospeševati kulturni in gmotni napredek njenih državljanov in nositi odgovornost tudi tam, kjer ni lahka. Vse naše življenje hočemo napolniti z novim domoljubnim duhom. Naš cilj je močna narodna država in močno Slovanstvo!«

Veselo se čuje in pogum vzbuja taka samozvestna beseda v današnjih po materializmu inficiranih časih. Tisoči mladih študiranih in študirajočih ljudi so v češkoslovaškem narodu, ki te besede slovesno izpovedujejo. Ko jih čujemo mi tu na našem slovanskem jugu, se nam budijo spomini, ko smo ramo ob ramo hodili s svojimi slovanskimi brati trnjevo pot avstrijske preteklosti. Spominjamo se na delež, ki ga je imela naša mladina na narodnem žitlju in na obrambi naših pravic. Pred očmi nam stopa veliki preporod našega dijaštva, ki ga je zavestno izvedla in preživela žerjavova generacija. V njenem duhu je sledila nadaljnja etapa preporoda, doba vedno silnejše jugoslovenske zavednosti in borbenosti.

Vojna te nepretrgane verige ni prekinila: notranja upornost se je iz mladine prenesla v širše vrste, zajela ves narod in dosegla svoj vrhunec v našem narodem zedinjenju.

Prevrat je tudi pri nas zanesel zmledo v premočrtno idejno usmerjenost. Ni treba rekriminacij, niti začudenja nad bridkim dejstvom, da so nove razmere razorale njivo tudi za tuje seme. Vemo in trdno verujemo, da bo razvoj tudi pri nas našel zgodovinsko kontinuiteto, da bo končno zmagal zdravi nacionalizem. Zato nas ne plaši iskanje in beganje, ki ga tu in tam še opažamo.

Široke narodne vrste so z zdravim instinktom sledile klicu po koncentraciji narodnih sil. Povsod okrog sebe gledamo novo življenje. Pokazati se nam mora tudi v močnejši afirmaciji mlade inteligentne generacije. Studentstvo je pri nas vedno korakalo v prvih vrstah, kadar je šlo za narodovo usodo. Želimo, da bi bilo tako tudi za naprej, da bi se povsod, kjer ju je še kak premagala egocentrična neinteresiranost in podleganje vplivom, diametralno tujim duhom in značaju našega naroda.

Nova pota francoske politike

Po neuspelih eksperimentih bivših levičarskih vlad se Francija zopet vrača k politiki zavezništva in čuvanja skupnih interesov

Pariz, 19. aprila. r. Odločno stališče, ki ga je zavzela Francija v pogledu razorožitve odnosno oborožitve, je mednarodni dogodek, ki je potisnil v ozadje vsa druga mednarodna vprašanja. Francija je z energično gesto presekala dolgotrajne doslej docela neplodne razgovore in postavila razorožitveno vprašanje na pravo mesto: ali razorožitve vseh in jamstvo varnosti vseh, ali pa konec komedije in naj vsak sam skrbi za svojo varnost. Izkazalo se je, da zaradi tega prav za prav nihče ni presenečen, da so bili stvarno vsi istih misli, le da nihče ni imel poguma, to tudi javno in jasno povedati, marveč so skrivali svoje pravo mnenje za diplomatske fraze, brezplodne sestanke in drage konference. Dejansko pa je že s prihodom Hitlerja na oblast, zlasti pa po izstopu Nemčije iz Društva narodov izgubila beseda »razorožitve« svoj pravi pomen in je bila v resnici samo še krinka za oboroževanje.

Več ko verjetno je, da bo francoski odgovor Angliji še predmet nadaljnjih razgovorov, posvetovanj in pogajanj, toda zaenkrat mednarodno javnost v zvezi s pokretom v francoski politiki sedaj mnogo bolj zanima potovanje zunanjega ministra Barthouja v Varšavo, Prago, Beograd in Rim. V diplomatskih krogih so prepričani, da je to potovanje v neposredni vzročni zvezi z novo politiko Francije v pogledu razorožitve.

S prihodom Barthouja za zunanjega ministra je zavladal v francoski zunanji politiki nov duh. Politika Ženeve in lokarnskega pakta ni rodila pričakovanih uspehov, izstop Nemčije iz Društva narodov pa je pokopal zadnjo nado na dosego sporazuma na osnovi franco-

ske popustljivosti. Zato je odšla ženevsko-lokarnska politika v nepovrat. Tudi Francija je naposled izgubila vero v možnost take rešitve in ne zaupa več hipotetičnim paktom, marveč se zanaša samo še na svojo lastno moč in zveze s prijatelji.

V dobi levičarskih vlad je francoska zunanja politika v gotovi meri zrahliala zveze s svojimi zavezniki v jugovzhodni in v srednji Evropi. Že sama njena popustljivost v vprašanju Podunavja napram italijanskim imperialističnim težnjam, napram reakciji na Dunaju in monarhističnim akcijam za povratek Habsburžanov ni mogla ugodno vplivati na zaveznike. Sedanji voditelji francoske zunanje politike čutili te napake svojih prednikov in zato se je g. Barthou odločil, da poseti zavezniške prestolnice in okrepi zavezništvo, ki more baš v sedanjih časih priti do pravega izraza.

To kažejo tudi že njegovi razgovori s predstavnikom Male antante v Parizu, rumunskim zunanjim ministrom Titulescu. V pariških diplomatskih krogih pripisujejo zaradi tega potovanju francoskega zunanjega ministra izredno politično važnost, ker pričakujejo, da bo francoska zunanja politika s prave perspektive korigirala marsikatero svoje dosedanje pogrešno stališče, zlasti v pogledu avstrijsko-habsburškega vprašanja in v pogledu italijanskega protektorata v Podunavlju, to je v vprašanih, ki prav posebno zanimajo Male antanto. Odgovor francoske vlade Angliji tolmachi v zvezi s tem kot prvi znak take preorientacije francoske zunanje politike.

Isto mnenje v tem pogledu. Pristop Nemčije k ženevski ustanovi bi pomenil prav tako neobhodno potreben pogoj za izvedbo zadostnega sistema poroštev za izvedbo konvencije. Toda o tem nad vse važnem vprašanju ni mogel minister Eden v Berlinu doseči nobene ugodne rešitve. Od tedaj ni prišlo nobeno novo sporočilo in zato ne kaže gojiti boljnih nad za bodočnost.

Vlada francoske republike s svoje strani v načelu ne more odstopiti od bistvene pogoja, ki je bil postavljen. Manj kakor kdajkoli more prevzeti odgovornost za toli usodno popuščanje v času, ko se jasno oblikuje razvoj ponovnega oboroževanja Nemčije, ne glede na razgovore, ki so še v teku in ki se vrše na željo Nemčije same.

Brez jamstev ne more biti govora o razorožitvi

Izkušnje minule vojne, katere grozote je Francija okusila v večji meri kakor katere koli druga država, ji nalagajo dolžnost, da vztraja na svojem. Njeno delo za mir ne sme priti navzkriž z delom za obrambo svoje države. Vlada francoske republike zna ceniti dokaze prijateljstva, ki ga je pokazala britanska vlada s tem, da je pristala na to, da skupno z njo poišče primeren sistem, po katerem bi se mogla zadostno zajamčiti izvedba razorožitvene konvencije. Francoska vlada obžaluje, da iniciativa, ki je prišla z neke strani, onemogoča dosego cilja razgovorov, ki sta jih imela francoska in britanska vlada z enako dobro voljo in enako dobrimi nameni.

Francija ostane dosledna

Na razorožitveni konferenci je, da se nadaljuje vse delo, ki ga ne kaže pustiti na tisti točki, na kateri se je ustavilo, ko je konferenca povabila posamezne države, da izven konference nadaljujejo delo z neposrednimi razgovori; toda ti neposredni razgovori niso privedli do rezultatov. Da se doseže uspeh teh razgovorov, ostane Francija zvesta načelom, ki so jo zmerom inspirirala v splošnem odboru razorožitvene konference, ter jim hoče ostati tudi nadalje zvesta. Prav tako želi ostati zvesta statutu Društva narodov, ki predstavlja največje poročstvo za svetovni mir.

Vlada francoske republike ne dvomi, da bo tudi prihodnji sestanek mogel računati s toli dragocenim sodelovanjem britanske vlade za okrepitev miru in prijateljstva, kakršno zahteva splošna varnost.

Edino možno in logično

Ženeva, 19. aprila AA. V krogih Društva narodov izjavljajo o francoski notli Veliki Britaniji, da je Francija zavzela edino možno in logično stališče po znanem zadržanju in ravnanju Nemčije. Zdej ima besedo razorožitvena konferenca.

Poljska soglaša

Varšava, 19. aprila AA. V svojih komentarjih o francoskem odgovoru Londonu naglašajo poljski listi med drugim, da je francoska vlada sprejela ta odgovor soglasno. Iz tega sklepajo, da je francoska nota v resnici izraz misli, ki jih imajo vsi francoski listi o tem vprašanju. Poljska je ponovno zagovarjala stališče, ki se popolnoma sklada s tem francoskim razmišljanjem.

Belgijska odobrava

Bruselj, 19. aprila AA. Belgijski tisk je zelo ugodno sprejel francosko noto, ki jo brez pridržkov pozdravlja. Tako piše »Etoile Belge«: Francija je odločno izjavila, da ne bo priznala nezakonitega ob-

oroževanja Nemčije in da hoče presekati mešetarnjenje. Doumergue je opozoril na nevarnost, ki izvirja od takšne politike za Francijo in evropski mir, in je tudi odločno nastopil proti temu.

V Londonu še upajo

London, 19. aprila AA. V uradnih krogih se vzdržujejo slehernega komentarja o francoski notli. Vzlic temu pa ministri temeljito proučujejo možnost novega zasedanja razorožitvene konference in nade za sprejetje konvencije.

Včeraj je izšla Bela knjiga dokumentov o razorožitvi, izmenjanih med 14. februarjem in 17. aprilom. Med njimi je tudi francoska nota od 17. t. m. in nemški odgovor na britsko demaršo.

Nemčija bo prva čutila posledice

Pariz, 19. aprila AA. Pertinax komentira v današnjem »Echo de Paris« francoski odgovor na britsko noto in pravi med drugim:

»Francoski odgovor Veliki Britaniji se v vsej Evropi z zadovoljstvom sprejeli vsi, ki se bore za obetoče stanje, zlasti Poljska in države Male antante. Mnoge druge države pa se v zvezi s francoskim odgovorom boje, da bo ponovno prišlo do tekmovalstva pri oboroževanju; toda o tem je danes še prezgodaj govoriti. Edino, kar se da napovedati, je to, da bo Nemčija, ki zelo občuti posledice finančne in trgovinske blokade zaradi svojih znanih izpadov, imela po vsej priliki mnogo manj možnosti, da bi mogla še nadalje uspešno nadaljevati svoje vojne priprave.«

Po uspehah spletkah — posredovanje!

Pariz, 19. aprila AA. Kakor piše diplomatski urednik »Daily Telegrapha«, misli italijanska vlada vnovič posredovati med Nemčijo in Francijo na temelju osebnih idej Mussolinija o razorožitvi. Mussolini bo dal potrebne instrukcije italijanskemu državnemu podtajniku za zunanje zadeve Suvichu, da za svojega obiska v Londonu obrazloži njegov načrt britanski vladi. Kakor zmerom, gleda Italija stvari tudi zdaj z realističnega stališča. V italijanskih krogih upajo, da bo obisk g. Suvicha v Londonu znatno doprinesel k razčiščenju položaja, kakor je svoječasnno takisto k temu doprinesel obisk Macdonalda in sir Johna Simona v Rimu.

Neuspeh Mušanova v Londonu

Sofija, 19. aprila k Misija ministrskega poslanca Mušanova in finančnega ministra Stefanova za ureditev bolgarskih finančnih obveznosti v tujini doslej ni uspešna. Že v Parizu se bolgarska ministra nista mogla sporazumeti z zastopniki francoskih portierjev bolgarskih inozemskih dolgov, še manjši pa je bil uspeh njunih razgovorov v Londonu. Kakor znano, sta nameravala Mušanov in Stefanov doseči nov sporazum, da bi se bolgarska posojila v tujini izpremenila v dolgoročno.

Poslednja in odločilna pogajanja so se vršila te dni v Londonu z zastopniki francoskih in angleških portierjev. Angleški upniki so vztrajali na tem, da se dolgovi izplačajo po prvotnih določilih ter so pristali le na to, da se sedaj veljavni dogovor glede plačila dolgov podaljša še za dve leti. Vsi argumenti obeh bolgarskih ministrov o nevdržnosti finančnega in sploh gospodarskega položaja v Bolgariji niso mogli omajati stališča zastopnikov pariških in londonskih upnikov.

Berlin, 19. aprila. AA. Semkaj je prišel predsednik bolgarske vlade Mušanov. Na postaji so ga sprejeli državna tajnika v. Bülow in Lammers, šef protokola grof Bassewitz in bolgarski poslanik Pomenov. Mušanov je položil vaneč na spomenik vojakom, ki so padli v svetovni vojni.

V Avstriji proslavljajo Hitlerjev rojstni dan

Gradec, 19. aprila. w. Danes na predvečer rojstnega dne nemškega kancelarja Hitlerja so v okolici Gradca neprestano streljali z mošnjari. Do 21.30 je bilo oddanih nad 100 strel. Na okoliških hribih so goreli kresovi kljub temu, da je avstrijski Heimwehr odpisal patrole, da bi jih pogasile. Če so jih kje pogasili, so se kmalu pojavili zopet na drugih krajih.

Kmetijski upor v Abrucih

Rim, 19. aprila. k. V Abrucih je postal položaj tamkajšnjih kmetov naravnost obupen. Kljub vsem močnim podporam, ki jih dajejo režimske ustanove, vladata na skrajno zapuščenih in obubožanih kmetijah beda in lakota. Zaradi tega je prišlo predvčerajšnjim v občini Pratola Peligna blizu Aquile do upora vaščanov, ki so oboroženi s krampi in lopatami navali na občinski dom in karabinirsko postajo. Podašt je nemudoma pozval na pomoč policijo in vojaštvo iz Aquile. Proti večeru so se oddelki vojaštva in policije spoprijeli z upornimi kmeti. V boju so bili štirje kmetje hudo ranjeni, eden pa je bil ubit. Uporniki so naposled podlegli premoči. Aretirani so bili skoraj vsi kmetje v vasi.

Mednarodni lovski kongres

Varšava, 19. aprila AA. Danes je bil v Varšavi odprt mednarodni kongres lovskih društev. Zastopniki je 17 držav: Nemčija, Anglija, Avstrija, Belgija, Bolgarija, Kanada, Danska, Francoska, Madžarska, Italija, Luksemburg, Rumunija, Peru, Norveška, Češkoslovaška in Jugoslavija.

Jasna in odločna beseda

Vsebinska francoskega odgovora Angliji — Dokler Nemčija sabotira prizadevanja velesil, ne more biti govora o razorožitvi

Pariz, 19. aprila AA. Besedilo francoske note, s katero je vlada francoske republike odgovorila na britansko noto od 18. marca o razorožitvenem vprašanju, se glasi:

S svojo verbalno noto od 18. marca, izpopolnjeno s poročilom zunanjega ministra od 10. aprila, je vlada Velike Britanije zaprosila vlado francoske republike, da ji sporoči, ali je voljna sprejeti temeljne konvencije o razorožitvi britanske spomenice od 21. januarja 1934, z izpremembami v njej po predlogih, ki jih je minister Eden sporočil 1. marca francoski vladi.

Britanska vlada se je obrnila s tem vprašanjem v želji, da bi se dosegel sporazum o poroštvih za izvedbo konvencije Britanska vlada bi razen tega hotela izvedeti naziranje francoske vlade o značaju teh poroštev.

Nemško oboroževanje

Toda istega dne, ko je britanski poslanik izvršil demaršo v tem smislu, je nemški uradni list objavil v Berlinu proračun, ki ga je nemška vlada odobrila že 23. marca za leto 1934-35. Proučevanje tega proračuna dopušča, da se popolnoma nedvoumno ugotovi, da so izdatki za vojsko in morarice in letalstvo povišani za 352 milijonov mark.

Obsag tega povišanja kreditov ni vzemirnil britanske vlade nič manj kakor francosko vlado. Britanska vlada je pokazala, kako resno je njeno pojmovanje tega koraka, ti ga je storil njen poslanik v Berlinu pri nemškem zunanjem ministru. Odgovor, ki ga je dobila britanska vlada, ne predstavlja toliko opravičila kakor potrdilo. Nemška vlada dejansko ni čakala izida razgovorov, ki so se o tem začeli, temveč je hotela drugim vsiliti svoj sklep, da brez poroštev v kakršnem koli pogledu izvede svojo ponovno oborožitev. Nemčija je hotela biti sama svoj sodnik v tej stvari, ne meneč se za mirovno pogodbo, ki je še vedno merodajna za njeno oboroževanje vse dotlej, dokler še ni konvencije, ki bi izdala nove določbe o tem. Nemčija namerava zdaj takoj v velikem obsegu povečati ne samo številčno stanje svoje vojske, temveč tudi efektivno svoje morarice in svojega letalstva. V tem poslednjem pogledu ne morejo sosedi Nemčije iti preko nevarnosti, ki je v tem, da se je v zadnjem času zgradilo mnogo letališč v demilitariziranem pasu, povsod s kršitvijo določb mirovne pogodbe.

Istočasno se Nemčija ne trudi toliko da bi ukinila ali preuredila za čisto civilne potrebe svoje vojski slične organizacije, kolikor se ravno nasprotno trudi, da jih izpopolni za vojne potrebe. Zadošča prečitati druge proračune razen proračuna za državno brambo, da se dobe dokazi za to

Lastna varnost nad vse

Naj se poskušajo tu pojaviti še tako blaga tolmachi, vzlic temu nalagajo zaradi svoje resnosti potrebo skupnega presojanja in sprejetja sporazumnih sklepov

Češkoslovaška mladina kaže pravo pot. Ne dvomimo, da tudi jugoslovenska mladina ne bo zaostajala.

zlasti če se še upošteva, da je nemška vlada namenoma ali ne onemogočila nadaljnje razgovore, katerih prejšnje temelje je s svojim nastopom podrla. To dejstvo jasno kaže, kakšno dolžnost ima vlada francoske republike. Preden se vočje prouči, ali se da doseči sporazum, temelječ na sistemu poroštev, zadosti zanesljivih, da se bo mogla podpisati konvencija, ki bi odobrila tako veliko popolnoma novo oborožbo Nemčije, se mora Francija v prvi vrsti poboriti za svojo varnost, pri čemer ne izgubila izpred oči tudi varnosti ostalih prizadetih držav.

Nemčija se mora vrniti v Društvo narodov

Vrnitev Nemčije v Društvo narodov, iz katerega je izstopila, bi mogla dati priliko, da se ta skrb saj nekoliko ublaži. V svoji noti od 17. marca je vlada francoske republike izjavila, da je sporazumna z britansko vlado v tem, da mora biti vrnitev Nemčije v Društvo narodov nujen in neohoden pogoj za podpis razorožitvene konvencije.

Od tedaj se je ugotovilo, da so mnoge države prav tako v skrbeh in da imajo

Popolna solidarnost Francije in Male antante

Uspeh Titulescove misije v Parizu — Identično stališče Male antante in Francije v vprašanih srednje Evrope, Balkana, Društva narodov in razorožitve

Pariz, 19. aprila K. Uradni del poseta rumunskega zunanjega ministra Titulescu v Parizu je bil včeraj zaključen. Tudi včeraj se je Titulescu sestal z več francoskimi politikmi. Ob zaključku njegovih razgovorov je bil izdan naslednji uradni komunikat:

»Rumunski zunanji minister Nikolaj Titulescu je imel v zadnjih dveh dneh več razgovorov z zunanjim ministrom Barthoujem ter v njegovi prisotnosti tudi dolg razgovor z ministrskim predsednikom Gastonom Doumergueom. Včeraj popoldne se je ponovno sestal z obema francoskima ministroma. Sestanek je trajal od 17.30 do 19.30. Na vseh sestankih so se razgovarjali o mednarodnih političnih vprašanih, ki so sedaj na dnevnem redu, v celoti ter posebej o zadevah, ki se tičejo Francije in Rumunije.

Zunanja ministra Titulescu in Barthou sta ugotovila, da se obe vladi v celoti strinjata v vseh vprašanih, o katerih sta se razgovarjala, med njimi tudi o razorožitvi o političnem in gospodarskem položaju Srednje Evrope, o položaju na Balkanu in v jugovzhodni Evropi ter končno o sedanjih nalogah Društva narodov. Glede na vsa ta vprašanja sta ministra Titulescu in Barthou pretehtala vse mogoče rešitve, ki prihajajo v poštev, ter sta se dogovorila o sredstvih, ki bi bila za dosego teh solucij primerna in v skladu z njunim skupnim stališčem. Z zadovoljstvom sta ugotovila kontinuiteto v delu držav Male antante,

ki je toliko pomena za organizacijo evropskega miru.

Novinarjem je Titulescu o sedanjih smernicah rumunske politike med drugim izjavil:

Rumunijo zanimajo danes trije važni problemi, ki jim vlada posveča vso svojo skrb in pozornost: oborožitev, priznanje Sovjetske unije in priključitev Bolgarije k balkanskemu paktu.

Kar se tiče oborožitve Rumunije, je treba vedeti, da je Rumunija v zadnjih letih zelo zaostala za drugimi evropskimi državami. Rumunija je že nekaj let zmanjševala svoje oborožene sile. Ker pa se je sedaj pričel vse svet mrzično oboroževati, moramo zato misliti tudi mi na odločne odredbe za oborožitev rumunskega naroda, da nas ne bi kdo odkoderkoli presenetil.

Glede priznanja Sovjetske Rusije se vršijo pogajanja med zastopniki držav Male antante in Rusije. Pogajanja še niso zaključena in vam zaradi tega ne morem še ničesar reči. Vse kaže, da bodo države Male antante, če bo Rusija pristala na njihove pogoje, vendarle v kratkem uredile svoje odnose z veliko slovansko državo na vzhodu.

Končno je Titulescu govoril še o pristopu Bolgarije k balkanskemu paktu. Vse države, ki so podpisale balkanski pakt, so danes pripravljene pristati na vstop Bolgarije v njihov krog, vse pa je odvisno od Bolgarije same.

BALKAN BALKANSKIM NARODOM

Delo za neodvisnost balkanskih držav — Končni cilj političen sporazum med vsemi državami balkanskega polotoka

Ankara, 19. aprila. AA. Včeraj popoldne je jugoslovski zunanji minister Bogoljub Jevtić v spremstvu jugoslovenskega poslanika dr. Miroslava Jankovića obiskal predsednika turškega parlamenta Kijazima pašo, nato pa predsednika turške vlade Izmeta pašo. Ob 17. je minister Jevtić v hotelu »Ankara Palace« sprejel predsednika turškega parlamenta, nato pa predsednika turške vlade, ki sta mu vrnila njegov opoldanski obisk.

Zvečer je turški zunanji minister Tefvik Ruždi bej priredil g. Jevtiću na čast banket, ki so se ga udeležili tudi predstavniki turške vlade Izmet pašo s člani svojega kabineta in višji uradniki turškega zunanjega ministrstva.

Pozdrav turškega zunanjega ministra

Na banketu je izrekel Tefvik Ruždi-bej tole zdravico:

Gospod minister, dragi tovariš in prijatelj! Čutim veliko zadovoljstvo, ko pozdravljam vašo ekscelenco v Turčiji, globoko prepričan, da je z menoj ves turški narod, saj vas je sprejel s tako spontanimi manifestacijami na vsem vašem potovanju. Zopet vas vidimo tu po našem sodelovanju v Bukarešti in Atenah pri delu za mir, kakršno je balkanski dogovor. Mislim, da je eden izmed temeljev, na katerem to delo počiva, zblizanje in okrepitev prijateljstva med turškimi in jugoslovanskimi narodom. V povojni dobi, ki sta jo pogosto kalili nezadovoljstvo enih in upravičeno zamerjanje drugih, je izvedba konsolidacije, sodelovanja in sporazuma v tistem delu Evrope, ki je bil do nedavnega najbolj nemiren, res delo miru, vredno ponosa za tiste, ki so ga zasnovali in dokončali.

Turški in jugoslovanski narod sta se vzajemno spoznala v teku stoletja; njuna medsebojna privrženost in prijateljstvo pač najbolje ustrežata njunim čustvom in nacionalnim interesom v okviru splošnih interesov. V Beogradu sem imel čast bližje spoznati Nj. Vel. kralja Aleksandra, pod čigar modrim vodstvom stopa Jugoslavija naprej v razvoju civilizacije in plodnega dela za mir. Ko izražam priznanje temu razvoju, govorim kot skromen posnemovalac našega velikega voditelja, ki ga je od nekdaj vodila ideja zblizanja med narodi vobče, posebej pa med narodi na Balkanu, in ki je po razgovoru v Istanbulu dal tudi s svoje strani tej ideji moč, ki je vredna in ki bo v zgodovini oni temelj, na katerem se bo krepilo plodno prijateljstvo med Turčijo in Jugoslavijo. Balkan balkanskim narodom, je osnova naše skupne misli in to so tla, ki smo na njih hoteli zgraditi veličastno stavbo, ki danes vstaja kvišku. Ustvarili smo sporazum, ki ni v ničemer napadel, temveč zgolj prijateljski in reformatorski. V smislu človeškega pojmovanja zahtevajo te štiri države samo pravico do obstanka v varnosti za razvoj, blagostanje in mir. Turčija in Jugoslavija, ki se nahajata na dveh nasprotnih koncih balkanskega polotoka, moreta s sodelovanjem svojih prijateljev okrepiti osnovo vsakega blagostanja na našem polotoku, o katerem želita, da bi bil srečen, nedotakljiv in neodvisen.

Turški narod polnuje vaš obisk po njegovem globokem pomenu. Pozdravljam vas osebno prijatelja in odličnega zastopnika prijateljskega naroda. Pozdravljam vas v Turčiji z željo, da bi moj glas razumeli vsi v duhu sodelovanja in solidarnosti, ki je v njem. Nazdravljam Nj. Vel. kralja Aleksandra, za veličino in blagostanje plemenitega jugoslovanskega naroda, vaši ekscelenci in vaši gospej ter za iskreno prijateljstvo, ki se je utrdilo med Turčijo in Jugoslavijo.

Odgovor ministra B. Jevtića

Na to zdravico je zunanji minister B. Jevtić odgovoril:

Gospod minister in dragi prijatelj! Z občutkom globoke hvalečnosti sem poslušal lepe in ganljive besede, ki jih je vaša ekscelenca izgovorila nasloviti mojemu vzvišenemu vladarju, moji državi in meni z dobrodošlico na gostoljubnih tleh prijateljske Turčije. Prosim vas, da mi verjamete, da deli ta čustva hvalečnosti ves jugoslovanski narod.

Današnji obisk je zame zelo dragocen, ne samo zaradi velike radosti, ki sem jo občutil, ko sem opazoval veliki napredek, ki ga je vaša država dosegla na vseh poljih, temveč tudi zato, ker morem potrditi nemajhno prijateljstvo, ki veže za bodočnost naših dve državi. Skupnost interesov in politična solidarnost bosta v bodoče spremjali naše tesno sodelovanje, sodelovanje naših vlad za okrepitev miru na Balkanu in za obrambo neodvisnosti in svobode tega polotoka.

Turško-jugoslovansko prijateljstvo ni delo slučajne ali srečnih okoliščin. Naše prijateljstvo in naša solidarnost temeljita na čustvih, medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Ta čustva so zgolj prirodna posledica tistih neizmernih naporov, ki sta jih naša dva naroda morala prestati za svojo svobodo in narodno neodvisnost.

Sedanje naše prijateljstvo je v skladu z vzajemnim spoštovanjem, ki ga nas je naučila stoletna prošlost. Naj mi bo dovoljeno izraziti moje največje spoštovanje in globoko priznanje slavnemu voditelju plemenitega turškega naroda, ekscelenci Mustafi Kemalu, pod čigar vodstvom je hrabri turški narod pokazal svoje odlične vrline. Po zaslugi Mustafe Kemala je sodobna Turčija dosegla napredek, ki je iznenadil svet.

Gospod minister in dragi prijatelj! Ljuboznajo so omenili sestanek, ki ga je imel Nj. Vel. kralj, moj vzvišeni gospodar, z ekscelenco Mustafom Kemalom, predsednikom turške republike. Srečen sem, da lahko omenim, da mojega vzvišenega gospodarja v njegovi politični uvidenosti in kot iskrenega prijatelja miru že od nekdaj navdaja tradicionalna ideja zblizanja med balkanskimi narodi, ideja, ki se je, kakor ste tako dobro pripomnili, potrdila na sestanku naših dveh državnih poglavarjev v Istanbulu.

Politika zblizanja in balkanskega spora-

zumevanja, ki jo neumorno izvajamo, bo s podporo in iskreno lojalnostjo odličnih voditeljev prijateljskih balkanskih narodov brez dvoma privedla do političnega sporazuma med vsemi državami našega polotoka. Te politike prvi uspeh je podpis balkanskega pakta. Da se je izpolnitev naše skupne želje za končni sporazum med vsemi balkanskimi državami zakasnila, ne sme oslabiliti naše volje. Z isto potrebno energijo, z isto nezlomljivo delavnostjo bomo tudi v bodoče dali dokazne naše volje za doseg tega smotira.

Pomen ankarskega sestanka

Sorodnost interesov Jugoslavije in Turčije — Nova etapa v odnošajih med balkanskimi narodi

Ankara, 19. aprila. AA. Poluradni list »Hakimijeti Milijeti« je objavil članek turškega poslanca Falisa Refki beja, ki pravi med drugim:

V osebnosti g. Jevtića, ki se je danes pripeljal v Ankaro, pozdravljamo enega izmed glavnih činiteljev turško-jugoslovanskega prijateljstva, balkanskega miru in politične varnosti in reda v srednji Evropi. Tesni odnošaji med Jugoslavijo in Turčijo niso od danes, temveč imajo že moč tradicije. Vzrok temu je sorodnost stališč in interesov obeh držav pri problemih razvoja v notranjosti in notranjega ter zunanjega mira dveh narodov z možnostjo političnega in gospodarskega sodelovanja obeh držav. Mir znotraj in zunaj je geslo, ki najtočneje izraža delo in potrebe obeh držav. Izven političnih področij je n. pr. opijski sporazum precedens, ki najbolje dokazuje, da moreta imeti dve državi koristi le od vzajemnega sodelovanja na mednarodnem trgu in ne od konkurence. Turško-jugoslovansko prijateljstvo je v dveh letih rodilo sadove, ki so se dali doseči le po dolgi pripravi. Londonski protokol o definiciji napadalca, naš pakt o prijateljstvu in nenapadanju, dobro razmerje med obema državama in naposled balkanski pakt so dokumenti, ki dokazujejo identičnost načel o teritorialni varnosti. Razen tega črpta Jugoslavija in Turčija svoje sile v notranji politiki v redu in razvoju svojih sil, v zunanji politiki pa v omejenem zaupanju in čvrsti volji, da brani svoja naroda. Le objektivna politika, ki si je v svesti same sebe, kakršna je ta, more imeti koristi za bodočnost. Današnji režim, ki štiti narodno edinstvo in zunanji ugled Jugoslavije pred slehernim pretresom in nevarnostjo, odkljuje sreča, da ima v osebi Nj. Vel. kralja vse vrline velikega voditelja. Jugoslovanski narod je dal svojemu velikemu vladarju za izvedbo dela, ki ga personificira, celo vrsto političnih ljudi in državne prve vrste. G. Jevtić, ki je danes naš gost, je osebnost, ki je

Prijeto mi je izraziti tu našo najiskrenejšo zahvalo za topli in nepozaben sprejem, ki ga je moji ženi in meni izkazala vaša ponosna prestolnica Ankara. Dvigam vašo na zdravje velikega voditelja prijateljskega turškega naroda Gazija Mustafe Kemala in na zdravje nj. ekscelence predsednika vlade Izmet-paše, za čim večji napredek plemenitega turškega naroda ter osebno srčno vaše ekscelence in vaše gospe. Po banketu je bil sprejem, ki se ga je udeležil ves diplomatski zbor z najuglednejšimi osebnostmi turške prestolnice.

znala združiti v sebi odlike državnika in največje zaupanje svojega suverena in vsega naroda. Obisk g. Jevtića v Ankari bo mnogo pripomogel, da se še bolj okrepi turško-jugoslovansko prijateljstvo in da se vnovič naglasi zahteva dveh narodov po varnosti na Balkanu.

List »Vakit« pravi, da pomeni Jevtićev obisk novo etapo v odnošajih, ki družijo obe državi, in naglašja, da ne deli sedaj noben spor, niti gospodarski niti politični Turčijo od Jugoslavije. Balkanski pakt nima samo namena ustvariti na Balkanu pogoje za varnost, temveč jo na ohranitev teritorialnega »status quo«, marveč predstavlja obenem uvod v druge večje in razčlenjene operacije. Gre za to, da se pripravi tesno sodelovanje balkanskih narodov, katerih blagostanje je odvisno izključno od uspeha tega sodelovanja. Pakt so vzlic ostrim kritikam, na katere je naletel na Grškem, že ratificirali parlamenti treh držav. Tisti, ki vidijo svoje interese v ukinitvi tega pakta, se bodo mogli v bodočnosti prepričati, da pakt ne bo oslabil, temveč se celo ojačal.

List »Hakimijeti« piše, da je prisrčni sprejem, ki ga je doživel jugoslovanski zunanji minister v Turčiji, v mnogem preselel okvir običajne svečanosti. Turčija in Jugoslavija nimata skupnih mej, toda njuna politika za mir in varnost je skupna. Zveze med nami so solidnejše in bodo našle izraza v tesnem gospodarskem in političnem sodelovanju. Turčija in Jugoslavija imata prav tako skupne interese tudi na drugih poljih in se ne da napovedovati, kaj vse bo prinesla bodočnost, ki lahko potrdi, kakor vse kaže, da gredo vse sile pri vseh akcijah v isto smer. Ni dvoma, da bosta obe državi stopali po istih potih in da bosta odbili vsak poizkus, ki bi ju hotel spraviti od sporazumnega sodelovanja za konsolidacijo miru. Turško-jugoslovansko sodelovanje bo imelo na Balkanu samo en smoter: ohranitev miru in zagotavljanje varnosti.

Novi ministri so prevzeli svoje resore

Naknadna zaprisega — Slovo ministra Puclja od uradništva — Danes prva seja vlade

Beograd, 19. aprila. p. Danes dopoldne sta notranji minister g. Zika Lazić in novi minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Fran Novak, ki sta šele davi prispela v Beograd, položila prisego. Takoj nato so novi ministri prevzeli posle od svojih prednikov. Dosedanji ministri socialne politike in narodnega zdravja g. Ivan Puclja je zročil agende svojega resora svojem nasledniku g. dr. Novaku ob 11.15. Pri tej priliki je g. Puclja predstavil novemu ministru načelnike in šefe odsekov socialnega ministrstva ter v svojem nagovoru izrazil zahvalo in priznanje za njihovo vestno sodelovanje pri reševanju težavnih problemov sedanje dobe.

Istoačasno so tudi ostali novi ministri prevzeli svoje agende, in sicer minister g. dr. Kojić kmetijsko ministrstvo od začasnega upravitelja g. Demetrovića, prometni minister g. Svetislav Milosavljević od inž. Lazarija Radičevića, minister za telesno vzgojo dr. Grga Andjelinović od dr. Lavoslava Hanžeka, minister za šume in rude Milan Ulmansky od dosedanjega zastopnika tega resora dr. Stjepana Skulica ter vojni minister general Milan Milovanović od dosedanjega ministra generala Dragomira Stojanovića. Nova vlada bo najbrž jutri dopoldne imela svojo prvo sejo.

Dr. Fran Novak, minister socialne politike in narodnega zdravja se je rodil 1. oktobra 1877. v Šmarju pri Celju. Pravo je študiral na Dunaju, kjer je bil predsednik akademskega društva »Slovenica«. L. 1906 je v Ljubljani otvoril svojo odvetočni pisarno. Od leta 1908. do prevrata je bil poslanec v kranjskem deželnem zboru; bil je namestnik deželnega odbornika in član deželnega šolskega sveta. Mnogo let je bil tudi član ljubljanskega občinskega sveta. Tik pred svetovno vojno ga je poslal ljubljanski občinski svet skupno s sedanjim narodnim poslancem g. Pustoslavskom v Beograd, da bi na proslavi 100 letnice Dositeja Obradovića zastopala Ljubljano. Po vojni je bil dr. Novak član narodnega predstavništva, pri volitvah v konstituanto pa ni kandidiral. Dne 3. januarja l. 1932. pa je bil izvoljen za senatorja.

Svetislav Milosavljević, minister prometa, je izšel iz naše generalitete. Rodil se je dne 7. septembra leta 1882 v Nišu. Po gimnazijskih študijah je vstopil v vojni akademijo, iz katere je izšel l. 1901. kot inženjerski podporočnik. Nekaj let pozneje je dovršil tudi višjo šolo vojne akademije, balkanska vojna ga je zatekla kot

prilivnika za generalštabno službo, ob začetku svetovne vojne pa je bil pomočnik načelnika divizijskega štaba. Med svetovno vojno je bil sprva načelnik štaba vardarske divizijske oblasti, potem pomočnik načelnika štaba I. armije v zadnjih vojnih letih pa šef vojnorožniške inspekcije vrhovne komande. Brigadni general je postal l. decembra 1925. Prometni minister je postal prvič v vlad g. Nikole Uzunovića l. 1926 in je ostal na svojem mestu tudi v naslednji vladi, ki ji je predsedoval g. Vukićević. Po uvedbi banov in postal l. 1929 prvi ban vrške banovine in je ostal na tem mestu vse doslej.

Armijki general Milan Z. Milovanović, minister vojske in mornarice, se je rodil 30. aprila 1874 v Setonju blizu Požarevca. Po gimnazijskih študijah je bil leta 1891. sprejet v vojni akademijo, iz katere je izšel kot pohačni podporočnik leta 1894. Par let nato je dovršil še višjo šolo vojne akademije. Balkanske vojne se je udeležil kot komandant polka, svetovne vojne na kot načelnik štaba raznih divizij, pomočnik načelnika štaba III. armije ter načelnik enotnega oddelka vojnega ministrstva. Po tem je postal načelnik operativnega oddelka vrhovne komande. Leta 1918. je bil delegat erške vrhovne komande v francoski vrhovni komandi. Od leta 1922 do 1924. je bil prvi pomočnik in namestnik načelnika glavnega generalnega štaba, potem pa je bilo njemu poverjeno to važno mesto.

Milan Ulmansky, minister za šume in rudnike, se je rodil leta 1880. v Zagrebu, kjer je dovršil gimnazijo in nato postal oficir. Do leta 1919. je služboval v vojski, potem pa je položil izpite na pravni fakulteti v Zagrebu. Posvetil se je gospodarski stroki in kmalu zaslovel kot strokovnjak in zgodnjemu gospodarstvu in gozdni industriji. Zadnja leta je bil generalni direktor »šipadac«, znanega državnega gozdnega velepodjetja Dobrin - Drvar.

Priloge za zasedanje Narodne skupščine

Beograd, 19. aprila. p. Narodna skupščina bo najbrž že prihodnji teden nadaljevala svoje delo. Za ponedeljek so skicane seje raznih skupščinskih odborov, ki bodo pripravljali gradivo za plenarno sejo. Med drugimi se sestane odbor za zakon o fidelijskih. Odbor za zakon o izvensodnem postopku, odbor za zaščito kmetov, ki ho proučil v smislu pooblastil tega zakona izdane uredbе vlade, ter odbor za proučevanje mednarodnih konvencij in sporazumov

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Zaključek prosvetnega tečaja ZKD v Ljubljani

Predavanja četrtega dne — Živahna diskusija — Ogled Narodne galerije — Poslovilni večer

Ljubljana, 19. aprila.

Danes se je zaključil nacionalno - prosvetni tečaj, ki ga je organizirala ZKD za voditelje svojih kulturnih organizacij na deželi. Ob 9. zjutraj je najprej predaval glavni urednik »Jutrac« g. Virant o pomenu tiska v posebnim oziru na podeželje. Predavatelj je v kratkih obrih obrazil vlogo tiska v sodobni Evropi ter je podal udeležencem tečaja konkreten vpogled v delo tako zvane »sedme velesile«. Na njegov poziv se je nato razvila živahna diskusija o problemih, ki so v zadovih tiska odpirajo praktičnemu javnemu delu na deželi.

Kakor je glavni urednik Virant drugi del svojega predavanja pretvoril v razgovor s poslušalci, tako se je v teku današnjega dne vse delo tečaja razvilo v smislu predavanj z diskusijo. Mnogi izmed udeležencev tečaja so poudarili željo, naj bi bil s predavanji vedno združen razgovor.

Drugi je govoril danes župni prosvetar SKS g. Pohar o nalogah Sokolstva v narodu. V svojih izjavah je poudaril pomen sokolske ideje o bratski ljubezni, ki v veliki razdalji loči Sokolstvo od marksistične ideje o nučnosti razvoja nasprotstva. V istem smislu je govoril naslednji predavatelj, visokošolec I. Kakra, ki je razpravljal o nacionalizmu. V izbranih in temperamentalnih izjavah je prikazal različne vrste nacionalizma, kakor se javljajo v sodobni Italiji, Nemčiji in Franciji, in se je v svojem predavanju na zanimiv način dotaknil tudi prav minjovskih dogodkov.

Po opoldanskem odmoru so si udeleženci ogledali našo elikasnjo umetnost v Narodni galeriji, katero jim je ljubozno razkazal upravnik galerije g. Zorman ter jim podal zgodovinsko sliko razvoja naše likovne umetnosti. Popoldne je govoril senator dr. Ravnar o osnovnih problemih politike in je v svojih izjavah posebej poudaril

pozornost vprašanju politične vzgoje podeželskih nacionalnih delavcev. V drugem delu svojega predavanja je g. senator obrazložil razne politične dogodke zadnjega časa.

Ob 6. je tajnik ZKD dr. Mihelak zaključil tečaj in je ob tej priliki poudaril, da izvršuje ZKD samo naloge, ki ji je naložil veliki voditelj dr. Zorjav. Dr. Mihelak je ob tej priliki poudaril, da je pravkar zaključeni tečaj prav za prav samo uvod v organizirano nacionalno prosvetno delo, ki ga hoče ZKD še izvršiti. Tečaj, največji med vsemi dosedanjimi sličnimi prireditvami pri nas, pa je dal tudi pobudo, da bo ZKD organizirala nekakšno posebno socialno - nacionalno - politično dopolnilo šolo, tako da bo centralna naših kulturnih organizacij glede vseh aktualnih vprašanj v stalnem stiku z vsemi svojimi edinicami na deželi.

Udeleženci tečaja so bili z organizacijo te pomembne kulturne propagandne prireditve nadvse zadovoljni. Nekateri izmed njih so ponovili željo, naj bi bila predavanjem o vseh vprašanih priključena tudi debata, ki bi lahko začela in rešila mnogo konkretnih, aktualnih vprašanj. Prav tako so nekateri udeleženci izrazili željo, naj bi se v prihodnjih podobnih tečajih vršila predavanja samo dopoldne, drugi del dneva pa naj bi bil posvečen samo obiskom kulturnih in drugih javnih institucij. Danes je še prezgodaj, da bi mogli o vseh izjavah, ki si jih je ZKD pridobila z izvedbo tega tečaja, izreči že zadnje besedo. Po vsej priliki bo ZKD že jeseni priredil podoben nov tečaj.

Po večini so se tečajniki že nocoj odpeljali domov. Za tiste, kar jih je še ostalo, pa je ZKD priredila nocoj v restavraciji Zvezdi družabni večer, na katerem se je med mlado in starejšo generacijo našega nacionalnega in političnega dela izmenjalo mnogo živih, konkretnih misli.

Zbor JNS pri Sv. Jurju ob Taboru

Občinska organizacija JNS za občino Tabor je imela v nedeljo 15. t. m. v narodni šoli v Sv. Jurju ob Taboru svoj redni občni zbor. Otvoril in vodil ga je predsednik g. Ludvik Plavšak, ki je prisrčno pozdravil navzočega narodnega poslanca g. Ivana Prekoršeka in predsednika sreskega kmetijskega odbora g. veterinarja M. Sribarja.

Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek je uvodoma z zadoščenjem ugotovil, da je zbor tako izredno lepo obiskan, kar priča, da se narod polno zaveda svoje dolžnosti sodelovanja na poslih javnega življenja. V svojih nadaljnjih izjavah je g. poslanec razpravljalo o izvršeni komasaciji občine ter o občinskih volitvah, ki so se v lanskem jeseni izvršile z zmago nacionalne in državne misli tudi v dravski banovini. V svojem izbrnem poročilu o delu v Narodni skupščini je g. poslanec obravnaval zlasti zakon o zaščiti kmetov, uredbu o javnih delih, vprašanje regulacije Savinje in pritokov ter reformo davčnega zakona. V svojem poročilu o mednarodnem položaju naše države je omenjal važnost balkanske zveze in odkritosrčno stremiljenje za zblizanje Jugoslavije in Bolgarske.

Za njim je govoril sreski veterinar g. Sribar iz Celja, ki je očitral dosedanje delo in delovni program sreskega kmetijskega odbora. V nadaljevanju svojih zanimivih in poučnih izjav je g. Sribar govoril o organizaciji države, o dolžnostih in pravicah naroda do države ter o potrebi sodelovanja naroda pri vseh javnih vprašanjih, ki jih naše nacionalne vsedržavne stranke. Oba govornika sta žela za svoja temeljita in stvarna izvajanja glasno odobravanje zborovalcev.

Pri volitvah odbora je bil soglasno izvoljen dosednji predsednik g. Ludvik Plavšak in na organizacijo pripadajoče število 4 delegatov za sresko skupščino. — Sklenjeno je bilo tudi, da se iz priključenih občin prične v odbor organizacije potrebnost število odbornikov.

Ob zaključku zborovanja je dal g. poslanec Prekoršek na razna vprašanja potrebna pojasnila.

Lep shod poslanca Hajdiniaka

Dolnja Lendava, 17. aprila

V nedeljo je imel narodni poslanec gospod Hajdiniak na Dolnji Bistrici v občini Črenšovci shod, ki so se ga udeležili tudi volilci iz Srednje ter celo Gornje Bistrice. Nad 250 mož in mladeničev je z velikim zanimanjem poslušalo izvajanja govornikov s posebnim zadovoljstvom pa je bilo sprejeto poročilo g. poslanca Shod je otvoril in vodil predsednik krajevnega organizacije JNS, g. Josip Kelenc.

Viharno pozdravljen je narodni poslanec g. Hajdiniak obirno razpravljalo o vprašanju regulacije Mure, ki močno ogroža Doljno Bistrico. Stori je vse potrebne korake, da se ta nujna stvar vendar enkrat premakne s mrtve točke in vas Dolnja Bistrica zaščiti. Razen tega se je g. poslanec dotaknil tudi drugih aktualnih zadev, posebej nelo Narodne skupščine, pri čemer se je bavil zlasti z državnim proračunom, obdavčenjem šmarnice in zakonskim načrtom o pobujanju korupcije. Njegov govor je bil sprejet z živahnim odobravanjem.

Rečni mojster g. Senčar je govoril o pripravi za regulacijo Mure in je sporočil, da se bodo regulacijska dela lahko pričela že o binkoštih.

Učitelj g. Binder je pokazal na razliko med delom poslanca Hajdiniaka in bivših prekmurskih poslancev. Posl. Hajdiniak ni ničesar obljubil, a dosegel je lepe uspehe. Česar o prejšnjih poslancih ni moglo reči Zaman se trudijo nasprotniki da bi zmanjšali učinke njegovih uspehov.

Bistriški shod JNS je nedvomno tudi marsikateremu nasprotniku vsedržavno

Ženitvena spričevala v Nemčiji

Berlin, 19. aprila. r. Zveza zemeljskih narodnosocialističnih juristov je predlagala vladi, naj se uvedejo obvezna ženitvena spričevala. Svoj predlog utemeljuje predvsem s potrebo zdravstvenega zboljšanja nemškega naroda. Zato naj bi se v bodoče dovoljevali zakoni samo na osnovi posebnega spričevala, sestavljenega po vsestranskih poizvedbah, ki bi dajala jamstvo, da bo zakon z narodnega stališča koristen. V spričevalih naj bi bilo predvsem potrjeno uradnega zdravnika o zdravju obeh kandidatov. Vsek kandidat mora pod prisogo izjaviti, da po svoji rasi, namreč po svojih prednikih ni tuj nemškemu narodu. Obenem mora predložiti potrdilo socialnega urada, da razpolaga z dovoljnim sredstvi za vzdrževanje družine ter da bo mogel živeti neodvisno od vsake javne podpore. Vrhui tega je potreben dokaz, da ženitveni kandidat v zadnjih treh letih ni bil obsojen zaradi kakršne koli zločina. Končno mora vsak kandidat dokazati, da je v dovoljni meri poskrbel za morebitne nezakonske otroke. Brez spričevala s temi podatki v bodoče ne bo sklenjen noben zakon več.

Bolgarski poset v Zagrebu

Zagreb, 19. aprila. n. Dopoldne so prišli v Zagreb bolgarski gospodarski strokovnjaki, ki so bili na mednarodnem sejmu v Novem Sadu. Na postaji so jih sprejeli zastopniki banovinske uprave, mesta ter naših kmetijskih in trgovskih krogov. Gostje so se nastanili v hotelu »Esplanade«. Po sprejemu pri banu so se z avtomobili odpeljali v zagreško okoliščino. Mestna občina jim je priredila kosilo. Bolgarji si jutri ogledajo razne zagrebske ustanove. Odpotovali bodo tudi v Bjelovar, nato pa v Osijek.

Podpredsednik Rdečega križa

Beograd, 19. aprila. p. S kraljevim ukazom je postavljen na predlog ministrskega predsednika za prvega podpredsednika Rdečega križa kraljevine Jugoslavije senator in državni svetnik v pokolu Svetozar Tomić.

Indijski maharadža v Beogradu

Beograd, 19. aprila. p. Svoji prišel v Beograd s svojim velikim spremstvom indijski maharadža od Rampura, eden najbogatejših ljudi na svetu. Za maharadža in njegovo spremstvo je bilo v hotelu »Srp« kralje rezerviranih 21 apartmanov. V Beogradu ostane nekaj dni. Na njegovem potovanju po Evropi mu je na Dunaju sodela hčerka, ki se zdravi sedaj na dunajski kliniki. Danes so ga posetili novinarji. Dopolniti je, da so ga fotografirali skupno z njegovo ženo, ni pa hotel dati nobene izjave.

Samomor blivše avstrijske baronice v Beogradu

Beograd, 19. aprila. p. Davi se je vrgla pri tako zvanem kilometru samomorcev pod vlak Anita Berger, uradnica zavarovalnice Union v Beogradu. Pokojnica je hčerka bivšega avstrijskega guvernerja za Bosno in Hercegovino barona Alborija. Pozneje se je poročila s poročnikom Obradovićem, toda zakon ni bil srečen in sta se kmalu ločila.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za petek: Nadaljnji počasni padec temperatura, menjačobe se oblačno, na vzhodu mogoče še jasno.

Joseph Kessel:

Moji spomini na Staviskega

Pisatelj ne more vrniti izplačane podpore — Slepčarjeva požrešnost — Poroka v ječi — Galmot se pojavi — Aleksander predstavi pisatelju svojo ženo

Tako sem bil v motni luči, ki jo je bil projiciral Aleksander sam nase, nerazločno dojel v njegovi globini prisotnost nekega drugega, pravega človeka, ki ni imel nič skupnega z njegovim zunanjo osebnostjo. V tisti, skoraj bolni radovednosti, ki me je žene proti bitjem z mnogoličnim in skritim življenjem, da jih zasledujem, dokler se mi ne zazdi, da sem iz njihovih lastnih ust dognal bistvo njihovega življenja, sem si želel bolj nego kdaj, da vidim Aleksandra. Aleksandra finančnika, lastnika dirkalnih konj, mecena »Empirea«, zapovednika listom, ki je sedaj spregovoril v neotesanem jeziku in ki je imel takšne opravke s policijo.

Toda l. 1932. se je končalo, in prvi meseci 1933 so prešli, preden je usoda ponovno križala najine poti. Aleksander je mnogo potoval, kakor so mi povedali v njegovih pisarnah, na Madžarsko, v Španijo, v zimskosportne kraje, na Sinjo obalo. In tudi jaz sem mnogo potoval.

Vrnil sem se iz Amerike, napisal sem svojo reportažo in začel misliti na kakšen miren kotiček. A preden bi odšel tja, je bilo treba izvršiti likvidacijo načrta, o katerem sem se bil prepiral, da je za sedaj neizvedljiv. Šlo je za teden, ki sva mu z bratom zaman skušala dati življenje.

Povedal sem, da je Aleksander nama ponudil sto tisoč frankov in izplačal četrtino s čekom, ki ga je podpisal njegov tajnik Gilbert Romagnino. V maju sem trikrat telefoniral Aleksandru, da bi se dobila in bi mu izročil njegov denar. Toda nikoli se ni nobenemu možu tako malo mudilo, da bi sprejel svoj denar, kakor njemu.

»To lahko počaka,« je odgovorjal. »Sem preveč zaposlen.« Ali pa: »Nimam potrebe teh nekoliko bankovcev. Dal sem jih tebi in v tvojem listu.« Drugič spet: »Nadležni si mi s to svojo naglico. Dejal bi, da te moj denar peče.«

Končno se mi je posrečilo, da sva se dogovorila glede srečanja v baru »Claridge«. Do zadnjega trenutka je Aleksander, kakor se mi dozdeva, smatral mojo vztrajnost za primeren način, da mi pokaže svojo velikodušnost, kajti drugače si ne morem razlagati njegovega istočasno presenečenega, užaljenega in plašnega pogleda, ko sem položil pred njega ček. Toda zbral se je hitro. Dvignil je glavo, napravil prezirljivo kretnjo, potisnil s konci prstov papir proti Romagninu in dejal:

»Opravi ti to stvar, Gilbert.«

Ali ga je moje ravnanje napravilo bolj zaupljivega? Ne vem. Toda ta večer je bil edini, ko je pred mano sam snel svojo krinko.

Začel je vrsto svojih izpovedi z izjavo, da hoče za vsako ceno obedovati v kakšnem ruskem restoranu.

»Pa ti vendar nimaš rad težke in obilne kuhinje,« sem dejal jaz.

Odvrnil je z dvouminim pogledom: »Danes me zavejo predniki.«

Izbrali smo lokal v bližini Place de l'Etoile. Tam ni bilo niti pevec, niti muzikant, pač pa sijajna kuhinja. Za sva miza, polna vseh mogočih dobrot, je bila lep prizor zase.

»Spravimo si dober založaj v želodec,« je dejal Aleksander z neko vrsto robate vne.

Približal se je razstavljenim jedem, jih pretehtal s pozornim in daleč zagledanim očesom, jih spoznal. In sedaj sem ga slišal v svoje največje začudenje mrmrati v oklevajoči, toda popolnoma pravilno naglašeni ruščini, imena raznih jedi, ki so privlačevale njegovo bleščečo se, pohlepno in tožno oko:

»Ogurec... ščuka... željodka...« je govoril.

»Kako to veš?« sem vzkliknil.

Aleksander se je stresel, zapovedujoči nasmeh mu je spet stopil na ustnice, in je odvrnil:

»Potoval sem dovolj, da sem lahko s srcem spoznal jedilnike mnogih dežel.«

Ko smo sedli, si je dal pokazati vse, kar je obsegal jedilni list. In ta človek, ki je bil tako zmeren, je mahoma pokazal požrešnost, ki ga je izdajala. Njegov nenavadni glad ni bil fizičen, temveč takorekto duševen. Vsak grizljaj mu je vzbujal radost, ki je imela v sebi nekaj kakor spomin na otroška leta.

»Se... se...« je naročal, »to... in to... To je dobro, toda naidevki moje matere so bili še boljši.«

Nisem več vzdržal svoje radovednosti in sem mu dejal brez ovinkov:

»Aleksander, ti si Rus ali ruskega rodu, zaman bi tajil!«

Aleksander, sovražen vinu in alkoholu, je na dušek izpil velik kozarec vodke. Ču-

den posmeh mu je šinil preko obraza.

»Kaj misliš o primku Stavisky?« je vprašal hipoma.

»Ali je tvoj priimek?«

»Mogoče.«

»In Aleksander je tvoje krstno ime?«

»Ne brigaj se za to.«

Zasmejal se je nesramno, česar nisem razumel, kajti beseda »Stavisky« mi ni povedala ničesar, ker se nisem nikoli zanimal za goljufije in njih očete.

Bolj se mi je videl čuden pohlep, s katerim je Aleksander praznil vodo kozarec za kozarec. Rekel bi, da se je temno masčeval nad pravili, ki si jih je postavil enkrat za vselej, nad obveznostjo, da mora tehtati svoje besede, svoj zalet, da mora hliniti osebnost, ki ga je istočasno veselila in težila.

»Dobro kljubujem pijači, kaj ne?« me je vpraševal neprestano z nekim ponosom, ki ni v ničemer sličila njegovemu običajnemu videzu delavne zadržljivosti.

A kakor sem videl, se je slabo upiral alkoholu.

»Treba bo, da privedemo sem mojo ženo,« je vzkliknil. »Hočem, da bi okusila te jedi. Hočem, da jo spoznaš. Videl boš, da li je lepa in razborita. In kakšno srce ima v trdem telesu! Pomisli, da sva se poročila v ječi!«

Moral bi pokazati vse svoje presenečenje in samo strastna želja, da bi ne preplašil v Aleksandru diha njegovega zupanja, mi je dala moč, da sem se vzdržal.

On pa je med tem nadaljeval, mešajoč resnico in neresnico, z glasom odkritosrčnosti, ki je do danes ne morem smatrati za ponarejeno. Kajti imel je, kakor mnogi drugi, raztežno in vdano vest, ki se je pa vedno branil, pogledati jasno vanjo.

»Da, bil sem v luknji,« je dejal Aleksander. »Osemnajst mesecev. Ti ne veš, kaj sem moral pretrpeti. Če bi ostal dalj časa, bi si pognal kroglo v glavo. In bila je samo nemarnost neke banke, ki me je spravila tja. Banke, s katero sem imel povsem pravilne posle. Toda treba je bilo priznati, da sem bil nedolžen. Dokaz je to, da te zadeve niso nikoli sodili. Samo moji sovražniki so me držali tako dolgo zaprtega, da bi uničili moje posle. Vidiš: bil sem brez božjaka in moja žena tudi ni imela ničesar. Dober mož naju je podpiral. Umrl je potem in jaz ga blagoslovjam vsak dan. Poznal sem življenje. Manjkalo je za las, da nisem postal morilec. Na glavo svojih malih, umoril bi ga, prasca!«

»Koga?«

»Kaj, ne veš? Tistega Galmota!«

»Galmota? Jeana Galmota? Galmota iz Cayenne? Velikega pustolovca?«

»Vlačugo, da, tako lahko rečeš! Oboževal sem ga. Dal bi se zanj ubiti. Prodajal me je komisarju Pachotu, ker si je dejal, da mi na ta način ne bo treba vrniti štirideset tisoč frankov, ki sem mu jih posodil, da si kupi avtomobil. Razumel? Štirideset jurjev. Za štirideset jurjev me je prodal. Vidiš, to je tvoj Galmot! Ko sem prišel iz ječe, sem mislil samo na eno: da ga zakoljem, zadavim. Toliko sem pretrpel zaradi njega!«

Solze besnosti in bolečine so tekale iz njegovih oči, ki sem jih videl prvič in zadnjič popolnoma človeške, iskrene, nezadržane. In vulgarnost njegove besede je dajala pozabiti na izbrani luksuz njegove obleke, njegove ovratnice, njegovega parfema. Neka vrsta nevarne in obenem slabotne zveri je stopila iz njega kakor iz mehko postlane dupline. Rajši sem ga videl takšnega.

Nastal je dolg molk, ki je Aleksandra dozdnevno vrnil njegovemu običajnemu stanju. Razširil je nosnice in stisnil usta.

»Ali te nič ne moti, da ješ z možem, ki je sedel v ječi?« je vprašal s svojim najbolj drznim glasom.

Skomignil sem z rameni. Aleksander je moral čutiti, da izraža ta gib resnično in popolno brezbriznost, ker se je takoj dvignil in dostavil:

»Ti si mož. Pojdimo na Montmartre.«

A ni povedal ničesar več zanimivega. Ko smo se poslovili, je določil dan, ko bi se jaz seznanil z njegovo ženo.

V baru Claridge se je zgodilo, da me je predstavil »gospo Aleksandrovici«.

Cestokrat je težavno razumeti prikupnost kakšne ženske. Ta težava ne velja za Aleksandrovo tovarišico. Njena lepota se je oblikovala iz snovi, prostornine in črt, ki niso dopuščale niti sence negotovosti. Sijaj njene polti, jasnost visokega čela, lepe oči in razborito, nežno in trdno modelirani oval so sestavljali ponosen obraz, ki se je brez bojazni nudi pogledom kakor obraz iz kamna.

Razen brezbrizne stalnosti kipov pa je imela tudi njih večno čuječi in skrivno prežeti izraz. Nikoli nisem nikjer odkril toliko moške previdnosti in potrpežljive pozornosti, kakor v teh velikih očeh s tako sladko obliko. Nikoli še nisem videl mlade ženske, ki bi bila s svojim vedenjem in s svojo voljo tako na višku z neko brutalno, nesmiselno in uničujočo usodo.

Gotovo je, da ji je mnogo pomagalo visoko in ozko telo, skladni gibi, prekrasne roke, način, kako se je oblačila, drža glave. Toda po skoposti svojih kretnj, po pravilnem in preprostem zvoku svojega glasu, po svoji kulturi in nadziranju same sebe, kar je vse dovedla skoraj do popolnosti, je bila videti iz drugačne snovi nego Aleksander. Ko sem ju videval akupa,

se mi je on dozdeval vedno bolj navaden nego običajno in kar nekam ubožen.

Zdi se mi tudi, da je ona izmed obeh imela najbolj jasne in na pravo mesto postavljene možgane. Niso njene besede, ki so oblikovale to mojo sodbo, kajti vedno je bila zelo rezervirana. A vse v njej, od molka do nasmeha, je kazalo njeno vzvišeno ravnotežje. Videti je morala, kako se korak za korakom bliža katastrofa. In nič ne more opisati njenega jasnega očesa, ki je otrdela v usodnih videnjih, tega mrzlega in zaprtega pogleda mladega človeka, ki je dozorel prehitro, tega pogleda, ki je pričakoval...

»Romar«, ki tehta 2000 kg

V bližini francoskega pristanišča La Rochelle je posadka neke ribiške ladje ujela morskega volka iz vrste, ki ji pravijo na francoskem »romarje«. Žival je bila kaj impozantna. Merila je v dolžino 10 m in je tehtala 20 ton

Slepčarjeva požrešnost

Presajanje zdravih organov mrtvakov v žive organizme

Eno izmed najvažnejših spoznanj moderne medicine je to, da v mrtvem človeškem organizmu zdravi organi še nekaj časa živijo in jih je mogoče presaditi v žive organizme. Od tega spoznanja do njegove praktične uporabe ni bil dolg korak. Najprvo so ga preizkusili z uspehom pri transzijah krvi.

Nedavno pa je napravil prof. Filatov v Odesi še znatnejši korak naprej. V 24 primerih je urezal v mreno oslepelega očesa okenice in je presadil vanj enako velik kos zdrave roženice mrtvakov. Operacija je trajala v vsem 300 do 350 sekund, sedaj pa je Filatov zgradil aparat, ki jo izvrši še dosti hitreje in ga lahko uporablja vsak, kolikor toliko spretni očesni kirurg. V vseh 24 primerih so slepe oči spregledale in celo brez naočnikov — razen v enem primeru, v katerem je pacient izjavil, da vidi s

steklom še ostreje. V 25. primeru je operiral Filatov neko žensko, ki je bila zaradi mrene že 11 let na obe oči slepa. Na eno oko ji je presadil roženico živega, ponesrečenega človeka, na drugo pa roženico mrtvega. Obe očesi danes vidita.

Prof. Wegner na očesni kliniki v Freiburgu je pred nedavnim ugotovil, da živi oko še kakšnih 22 minut po smrti ostalega telesa. Tudi to ugotovitev je sedaj izkoristil mladi madžarski kirurg dr. Kopany. Za sedaj sicer ne tako, da bi uničeno oko živega človeka nadomestil z očesom mrtvega človeka — toda podoben poskus se mu je posrečil z živalmi. Najprvo ga je izvršil na podganah, nato v več primerih tudi na ribah in krkonih. Skoraj ni dvoma, da bo prej ali slej ta presaditev uspeša tudi pri človeku.

Pravda za ameriške milijone

Zapuščina milijonarke Adelaide Prattove

Pred meseci je umrla v nekem pariškem hotelu ameriška milijonarica Florence Adelaide Pratt. Vse svoje premoženje je ostavila svojim služabnikom, in ta določba je zdaj postala predmet obširnih preiskav.

Prattova ima svoja imena v ameriških Zedinjenih državah, na Angleškem, v Franciji, Švici in Monacu. Trenutno pa je vse to pod zaporo, katero je odredilo sodišče zaradi ugovorov pokojničinih sorodnikov. Služabništvo in sorodniki pokojnice so namreč v hudem medsebojnem sporu.

Ko je podlegla Florence Adelaide Prattova v pariškem hotelu srčni kapi, so upali njeni sorodniki, da jim bo padla v naročje ogromna zapuščina. Vedeli so za oporoko iz l. 1925., v kateri je postavila milijonarica za dediče najbližje sorodstvo. Ko pa so odprli oporoko ameriške milijonarke po smrti v Parizu, so se vsi začudili. Prattova ni volila niti pare svojcem in sorodnikom, zapustila je vse, kar je imela, svojim služabnikom, in sicer šoferju, karjaču, detektivu in neki izdelovalki korsetov. Vsi ti so postali po smrti Prattove milijonarji. Pozabila pa ni tudi služabnikov, ki so služili pri nji pred desetimi ali dvajsetimi leti. Vseh se je spomnila z lepimi volili.

Trenutek, ko so odprli testament, je bil trenutek osuplosti in razočaranja za vse, ki so bili zraven. Izčimil se je pred sodnikom takšen škandal, da je morala poseči vmes policija. Potem so si sorodniki premislili in so začeli ugibati, kako bi izpodbili oporoko. Iskali so vzroka in so ga tudi našli. Napisali so sodišču vlog, v kateri so navedli, da Prattova ob času, ko je sestavljala svojo poslednjo voljo, gotovo

81 letni pritlikavec

Pritlikavec cirkusa Barnum August Fischer je te dni obhajal čil in svež svojo 81 letnico. Postregli so mu ob tej priliki s torto in ogromnim vrčem piva

Kentske votline in strupeni plini

Blizu Londona v grofiji Kent pri Chislehurstu so nedavno strokovne komisije angleškega vojnega ministrstva pregledale podzemne votline, ki se razprostirajo v širini 30 km. Inženjerji so ugotovili, da so te votline popolnoma varne zatočišča pred strupenimi plini. Ze v svetovni vojni so votline rabile vojnemu ministertvu za skladišča municije. Votline so približno 30 m visoke in sprejmejo v primeru sile lahko 100.000 oseb. Stroški za opremo votlin kot pribežališč pred strupenimi plini bodo malenkostni in angleška vlada je pripravljena, da se loti čim prej te »idealne« naloge.

Čitajte tedensko revijo

„ŽIVLJENJE IN SVET“

Incognito

Rdeča obleka za popoldansko rabo (Maison Vera Borea, Paris)

Svetloba peša

Znani prirodoslovec Gheury de Bray je v angleškem prirodoslovnem vestniku »Nature« objavil študijo, v kateri dokazuje, da brzina širjenja svetlobe polegoma peša. Merjenja, ki jih je opravil on z nekaterimi tovariši, so pokazala, da se bo svetloba v 90.000 letih popolnoma ustavila. Naknadna raziskovanja tega problema, pravi de Bray, moremo samo potrditi njegovo teorijo, ne pa jo revidirati v kakšnem ljudem prijaznejšem smislu.

Hiše brez šuma

Moderni človek, ki živi ves dan v trušču in hrupu, si želi nekaj miru in tišine vsaj v lastnem domu. A malo hiš je tako dobro zgrajenih, da bi ne slišal glasov skozi dve nadstropji ali da bi ne bil prisiljen poslušati vsako glasnejšo besedo, ki jo spregovore v sosednem stanovanju. To so zla, ki jih skuša odpraviti sodobno gibanje za odpravo nepotrebnega trušča. Vsek gradbenik ima na razpolago dovolj načinov, da bi lahko zgradil hišo brez šumov.

Že pri graditvi temelja je mogoče poskrbeti za dobro zračno izolacijo, ki preprečuje dohajanje hrupa iz sosednih hiš. Hrup, ki bi hotel v stanovanje skozi strop, se da večji del zabraniti s tem, da se zgradijo stropi, ki so prosti tresenja in nimajo pretenkih tramov. Tudi stene, okna, vrata se dajo napraviti nepropustna za šume in isto velja za vodovode, ki dajejo ne redko povod za pritožbe. V mnogih hišah so v kletnih prostorih stroji, n. pr. motorji za dvigala, ki morajo obratovati absolutno neslišno. Pri strojih zadostuje včasih že to, da dobe manj nego 700 obratov na minuto, kar preprečuje tresenje, ki tudi lahko povzroča ropot.

Sleparji, morilci, trgovci s sužnjami

Neka velika angleška zavarovalna družba je dalj časa imela nastavljen detektiv, ki so opazovali gotove kroge v Argentini, kjer je zelo razvita kupčija z belimi sužnjami. V Buenos Airesu je namreč umiralo neverjetno mnogo žensk, ki so se preselile iz Evrope. Te ženske so bile pred prihodom v Južno Ameriko zavarovane za visoke vsote za primer smrti, lastniki polic pa so prejemali denar brez zadržka. Zdal se je izkazalo, da je vodila to akcijo posebna družba. Neki dijak je dobavljaval morilec strupe, s katerimi so usmrčali svoje žrtve. Na ta način so sleparji in morilci ugonobili 40 žensk.

A NEKDOTA

O mršavosti slovite francoske igralka Sare Bernhardove so govorili njeni sodobniki takole:

»Veste iz česa sestoji Sara Bernhardova? Iz desk in deščic, ki pomenijo svet.«

VSAK DAN ENA

Pred barom

»Plačajte steklenico vina, drugo prevzajem jaz.«

»Dobro, sprejemam drugi predlog.«

V tej vili se je skrival Lev Trocki

V Barbizonu pri Fontainebleauju, kjer je tekla zibel po vsem svetu znani francoski slikarski umetnosti, je polleja prošle dni po naključju odkrila nekdanjega gromovnika rdeče Rusije Leva Trockega, ki je snoval »etrto internacionalo«. Trocki je svojčas dobil od francoske vlade dovoljenje, da sme živeti na Korziki, odkoder pa je pribežal v neposredno bližino Pariza. Zaradi zlorabe gostoljubja ga je francoska vlada zdaj izgnala

A stylized, high-contrast black and white illustration of a round cake. The top of the cake features a woman's face with large, expressive eyes and a slight smile. The cake is decorated with a pattern of alternating light and dark vertical stripes. The word "TALON" is written in a bold, sans-serif font across the middle of the cake's side. The overall style is reminiscent of mid-20th-century graphic design.

Krinka proti krinki

Roman

Moj lastni browning mi je bil izginil iz žepa! Skričal sem pest. Senca zraven mene se je nagnila nekoliko naprej. Videl sem, da preži... Tiho sem zažvižgal skozi zobe; zdaj sem vedel, da mi je Young potegnil samokres iz žepa. Ali naj začnem razsajati? Čemu? Naprej sem vedel, da bo blag kakor sol odja in bo vse utajil. Zoper to ni bilo leka.

Minute so razpadale v nočni tem. In kazalec je skakal z ure na uro. Moja žepna budilka je repetirala. Bila je tri. In trudnost mi je odvela oči s svojimi belimi koprenami.

Kdaj pa kdaj se je oglašil med nami kratek šepet in spet ugasnil, ker nismo vedeli o čem govoriti.

Krmar je še vedno sedel na svojem stolu. Sedel kakor klada. Morda je spal. Njegovih oči nismo videli.

Mahoma je pa Young tiho zarenčal. Kakor nočni pes, ki nekaj duha. Njegova pest je šinila naprej. Pokazala je na motno šipo. Vsa slika je trenutno izginila za njo.

Ko je Youngova pest spet omahnila, sem videl, da je stopila na rozorišče nova oseba.

Visok, koščnat mož je stal med vrati zemljevidne sobe. Stal je, ne da bi se ganil, kakor živa grožnja. Krmar je bil planil kvišku. Samokres je vlekel iz žepa. Njegov obraz je bil besen. Videti je bilo, kakor da se samokres ne dá izdreti. Poskočil je in prevrnil stol.

A tedaj je vzel koščnati prišlec širokokrajni klobuk z glave. Stopil je v sredo prostora. Vzdignil je roko... Podoba je bilo, da je izbrisal samokres kakor kredno liso na skrilni ploščici... Krmarjev samokres, ki ga je bil ta vendarle že spravil iz žepa.

Krmar se ni branil. Ramena so mu drgetala, kakor da bi se smejal. Njegova roka je brez samokresa planila naprej. Druga roka jo je ujela in stisnila. Bila je roka koščnatega moža.

In zdaj smo vsi videli, kdo je bil koščnati prišlec. Bil je g. James Godefroy.

O. James Godefroy se je smejal in tudi krmarjeva ramena so zdaj kar poskakovala. Nobenega dvoma ni bilo, da sta se oba vdaljala neskaljeni veselosti.

In vzrok tega smeha je bil samokres, ki ga je tlačil krmar nazaj v svoj žep.

S samokresom na božjega človeka... hoho... hoho...

Še Young in kapitan zraven mene sta se hahljala. Samo jaz sem molčal.

Med patrom in krmarjem se je razvil pogovor. Mi trije smo samo videli, kako je krmar iztegnil roko proti železni blagajni. Videti je bilo, kakor da bi se krilo mlinca na veter zasukalo v leni sapi.

Pater je segel v žep. Križec se je pokazal. Majhen križec na verižici. Zabinjal je v roki o. Godefroya, ki se je oziral na blagajno.

»Aha, križec škofa Abicourta. Njegova vrednost je nerrecenljiva. Odtod ga ne vidimo tako natančno. Ves je posejan z rubini. Z rdečimi rubini, vkovanimi v črno srebro. Shraniti ga hoče. V zakladnico. Že včeraj zjutraj je govoril z menoj o tem...« je šepnil kapitan in njegova sapa me je zaščegetala v uho.

»Nenavadna ura za tak opravke...« sem se drznil pripomniti.

»Pater ostane časih vso noč na palubi, v molitvi in razgovoru z Bogom, h kateremu ga navajajo samota, tihoča in neskončnost morja... Ponoči je Bog človeku najbližji...« me je poučil kapitan.

»Tako? Ali je vam tudi tako resel? Zdi se mi, da slišim patrove lastne besede...« sem dejal.

Kapitan je zlovoljno obmolnil.

Krmar je zdaj vzel križ in skrivil nad njim hrbet. Nato ga je za trenutek podržal proti luči. Kar zamaknjen je bil videti. Obraz mu je žarel. Z dvema prstoma ga je držal. Nazadnje se je s križcem v roki obrnil proti zakladnici.

Tako se je zgodilo, da je pokazal patru hrbet.

In tisti mah se je zgodilo nekaj čudnega.

Zgodilo se je tako hitro in nepričakovano, da še jaz, ki sem bil na vse pripravljen, nisem takoj razumel položaja. Dogodek nas je pograbil kakor zračni vrtnec in nam za mnogo sekund vzel možnost mišljenja in preudarjanja. V teh sekundah je pa šlo za človeška življenja.

Pater je bil izlekel žepno rutico, veliko belo ruto. To še ni bilo nič posebnega, ali nato...

Nato... nato je zdajci visela pred medlo šipo strašno velika, strašno spačena in strašno hudobna, satansko se smehljajoča glava.

Samo glava. Glava, ki je rasla in rasla, dokler ni sama pokrivala vse motne šipe. Glava, iz katere so nas gledale nadčloveško velike peklenščkovske oči.

Z nehotnim vzvikom smo vsi trije odskočili od motne šipe. Bilo je, kakor da bi se hotela ta glava sama, kakor odsekana glava pravilnega velikana, spustiti z nami v boj.

CENE MALIM OGLOSLASOM

Pe 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—, dopisi in šifne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglašajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah.**

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za mehak rezan les dan Harley Davidson s prikolico, popolnoma brezhiben. Obleki, Brežice 11360-10

Tovorni avto

tritoniki, dobro ohranjen, kupimo proti zamenjavi dvotonskega s primerom doplačila. Ponudbe na oglaševalski »Jutra« pod šifro »Klanje«. 11351-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Moško kolo

prvotne znamke poceni napreda. v Dvorčaku ul. št. 31 levo. 11362-14

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frigidaire

brezhiben aparat za hladilno, kupim ali preko agencije vnaprej. Ponudbe na oglaševalski »Jutra« pod »Frigidaire«. 11361-7

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Več avtomobilov

spejme tako Joško Horvat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 85. 11367-1

Mlajšo trizerko

prvotno, samostojno in enkratno sprejme v stalno službo Janko Mešnar, Jesenice. Ponudbi priloži sliko. 11369-1

2 nedeljski

natakarici anelmem v gostilni na Rožniku. Osebo se naj predstavi v tiste, ki so se delj bera v tem poklicu služile. 11367-1

Ljuba Jurković:

MALA KRALJICA NOČI

(ilustriral V. Mazl)

Med tem, ko je Pingvo spal, je kralj Libo XIV. ukazal svojemu zvestemu služabniku Črnuhu, naj zabava malo Lili in starega šarika. Črnuh je prelepo plesal in pel:

Črna suknja, ali duša bela —
čisto srce dobro voljo dela!

Ta pesem je zelo ugajala Lili in šariku, ki sta se Črnuhu iz srca smejala.

Prodajalka

pridna in poštena, izkušena mešna stroka, išče službo — najraje v Ljubljani ali okolici. Naevor v oglasnem oddelku »Jutra«. 11360-3

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zelo poceni

se oblesite pri Prekerju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 1136-6

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posredujem denar

na hranilne knjižice velikih denarnih zavodov Rudolf ZORE, Ljubljana, Gledališka 12. 11364-16

Kupim knjižico

Kmetke posojilnice, z vlogo 40.000 Din. Ponudbe na oglaševalski »Jutra« pod »Kmetke«. 11364-16

Knjižice

Kmetiki hranilni posojilnici, d. o. o. (sistem). Ponudbe pod »Posojilnice« na oglaševalski »Jutra«. 11367-16

Hranilno knjižico

Kmetiki hranilnice in posojilnice Ljubljanske, z vlogo 50—80.000 Din, kupim na mesečno odplačevanje po 5000 Din. Ponudbe na oglaševalski »Jutra« pod »Kmetiki«. 11367-16

Vlogo

Zadružne gospodarske banke (500.000), prodam za celovino. Ugodno za dolžnika te banke. Pišite na oglaševalski »Jutra« pod »Kompenzacija«. 11368-16

Vložne knjižice

Ljubljanske kreditne banke kupim. — Ponudbe na posojilnico »Jutra« pod »Vložne«. 11369-2

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hiša z vrtom

lepe, čiste, radi selitve ugodno napreda. — Primerno za upokojenca. Naevor: Ferdo Ope, Janjeva gora št. 127 — pošta Senica ob Dravi 11369-20

Hišo z vrtom

v najbližji periferiji mesta kupim. — Ponudbe na oglaševalski »Jutra« pod »Vila«. 11371-20

Intavolucijo

325.000 Din v Ljubljani — zamenjam za biko ali intavolucijo v Trstu. — Ponudbe na oglaševalski »Jutra« pod »Intavolucija«. 11372-20

Obdelano posestvo

dve uri od Ljubljane proti gorenjski strani, proda Tominec, Ljubljana, pošt. preda 79. 11404-20

Oblačila

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sokolski kraj

dobro ohranjen po nizki ceni napreda. Naevor v oglasnem oddelku »Jutra« pod »Sokolski«. 11362-15

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovina

z barvami, oljem, tehničnimi potrebščinami in inventarjem, dobro izoča, napreda na prometnem kraju. Naevor v oglasnem oddelku »Jutra«. 11369-10

Kavarno

moderno urejeno, 70 let obstoja, v letnem prometu 900.000 Din, prodam pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Naevor v oglasnem oddelku »Jutra«. 11369-19

Trgovinskih lokalov

(primerov za kavarno) ter večje stanovanje priprave za sdravstva ali sobodravstva. Pozve se na starbi pri polju. 10651-19

Stara gostilna

renovirana, v mestu na birmen Sp. Stajerskem napreda proti gotovini. Tozadnje besedno informacijo daje dr. Ravnar Rudolf, odvetnik v Mariboru, Sodna ulica št. 14/1. 11346-19

V najem

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno z mesnico

ali samo gostilno oddam takoj v najem ali prodam v manjšem mestu na prometnem kraju. Ponudbe na oglaševalski »Jutra« pod »Kavolja«. 11366-17

Gostilno s kuhinjo

dobro izoča, dam na razpis v Ljubljani. Prednost imajo hruje v gostilni in v kavolji. Naevor v oglasnem oddelku »Jutra«. 11368-17

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prisna domača vina

odda M. Grundner, Zreče. 11346-33

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

z 3 večjimi sobama, event. brez kuhinje, issem e l. majem. Ponudbe na naevor »Beko«, Miklošičeva c. 19. 11377-21/4

Soba odda

Beseda 50 par, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Soba

solčno, zračno, mirno in čisto, v centru mesta takoj oddam solidnemu gospodu. Naevor v oglasnem oddelku »Jutra«. 11368-23

Opremljeno sobo

solčno in mirno, ulčno, s separatnim vhom, v bližini občne šole oddam. Greška ulica št. 8/II. 11362-23

Sobe išče

Beseda 50 par, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Miren dijak

15-letni dijak v srednji mešti šoli, iskal bi sobo. Ponudbe šimprej oddaj v oglasnem oddelku »Jutra« pod »Sobica«. 11354-23/4

Informacije

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večji debitor

Zadružne gospodar. banke naj v svrhu transakcije naznani svoj naevor na g. Leo Krek v Ljubljani — Beethovnova ulica št. 14/1. 11353-31

Dopisi

Beseda 2 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

V oglasnem oddelku

»Jutra« dvignite sledeca pisma: April 1934. Crtalica, Cene, Dobra kuharica, Dva, Dmače ognjišče zlato torišče, Ekselencia, Ferenc, Golovina 100, Hvaljena, Jamstvo, Industrija I. K. Industrija 1934, Internacjonal, Kočila, Kupim, Lepa harmonija, 32letna, Ledna omara, Merica, Majda 3, Milena I. Maj, Mirna, Načelnik, Nemanica, Naevor takoj, Opeka, Piacam, Promet 1934, Privruten, Pošten, Pošten fant, Plešam naprej, Pomlad 1896, Peti križ, Pešena tla, Radi božji, Rosenst, Sita mladica, Sposobnost 10, Sigurno natočeno, Stružnica, Sigurna garancija, Semočotina šivilja 200, Trgovca 30, Takol prodam, Ugodna lega, Ugodno prodam, Ugodno 33, Vedna sila, Vojnica, Vedna, Velika redkost 32360, Vedna praksa, Zanesljiv 1934, Zentev, 24, 5500, 35.000.

Obrt

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kožuvinov

v šrambo sprejema in strokovnjako moderniziranje in popravila brez polje po polovinski cenah. Križanec Kerk, Ljubljana, Zdravska ul. 3. Plačilo pri prevzemu. 11109-30

Uspeh

za uspehom žanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika! 11109-30

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

3917 ZALUJOČI OSTALI

MIKLAVČIČ FRANJO

zasebni uradnik v pokoju v 70. letu, kar javljamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m., ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče. V Mariboru, dne 18. aprila 1934.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, poceni prodaja Matelj, Ljubljana, Gradšča 8. 11366-29

Živali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Psička

6 tednov starega volčjaka, čiste pasme, prodaja Kolinka tovarna v Ljubljani.

Nemške doge

zajamčeno čiste pasme, knasne eksemplare, 3 mesece stare očišči m. Ponudbe na: